

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 27. avgusta 1897.

List 34.

Angelji.

Bog je vstvaril svet iz nič. To je prva in najimenitnejša resnica sv. vere. Med Bogom in med nič je toraj neskončna, popolna razlika, a med Bogom in med nič je več vmesnih stvari, katere je Bog vstvaril. Najprej je Bog vstvaril zemljo, sestoječo iz raznih rudnin, kamenja in prsti, potem je vstvaril rastline, dalje živali in na to človeka. Predno je pa vstvaril svet, vstvaril je angelje. Angelji so zgolj duhovi, ki imajo um in voljo, telesa pa ne; dobri angelji ne morejo grešiti in zato vekomaj ostanejo v tistem stanju, v katerem so. Človek obstoji iz duše in telesa, zamore grešiti, dokler živi in ni gotov svojega zveličanja. Živali imajo tudi razne dušne zmožnosti, a nimajo pameti in volje, ko razpade njih telo, neha sploh njih življenje. Rastline še samo čutijo, a rudnine tudi ne čutijo ne, ampak so popolnoma mrtva stvar. Kako lepo stopnjevanje je pač to: Nič, mrtva snov, rastline, živali, človek, angelji, Bog, Nič, najmanj popolna stvar, ki je sploh še ni ne, in potem se to dviguje v raznih stopnjah do vsegamogočnega, najpopolnejšega Boga! Če le jedno v tej vrsti spustim, ta red ni več popolen, ampak pomanjkljiv. Človek ne more biti brez živali, rastlin in rudnin, ker zanj je Bog vse to vstvaril, a ne more tudi biti brez Boga. Toda, težko se še dviga k Bogu, najčistejšemu duhu, zato pa posredujejo angelji med Bogom in človekom.

Tekom tisočletij, kar živi človeški rod na zemlji, vstali so mnogoteri ljudje, ki so to ali ono tajili v tej naravni vrsti, katero smo ravno kar našteli. No, in zdaj se jih tudi ne manjka. Jedni pravijo: vse, kar je, je snov in družega

ni nič, ne Boga, ne angeljev, ne človeka. Drugi zopet trdijo: vse, kar je, je Bog, človek je Bog, kamen je Bog, vsa narava je Bog. Jasno je, da je zmotno jedno kot drugo. Velika večina pa je dandanašnji onih, ki trdijo, da ni na svetu nič tacega, kar bi bilo duh ali z duhom v zvezi. Ti taje Boga, angelje in pa človeško dušo.

Prihodnjo nedeljo obhajamo god in praznik angeljev varuhov ali angeljsko nedeljo. Toraj mi katoličani stavimo se vsem onim nasproti, ki zanikujejo bivanje duha in dosledno tudi bivanje angeljev. Ako tedaj na ta praznik z prav živo vnemo povdarjamo svojo vero v angelje, s tem obsojamo vse temu nauku nasprotne zmote. Praznik angeljev varuhov je dan zmage duhovnega sveta nad brezbožnim naukom, ki trdi, da ni nič družega ko sama snov in vse, kar je, je snov. Tako moramo pojmovati ta praznik.

Kako pa vemo, da so res angelji, ko so duhovi in jih še nikdo ni videl, utegnil bi vprašati kak materijalist?*) No, hvala Bogu, vemo še kaj več, kakor kar vidimo ali potipljemo ali duhamo ali slišimo. Človek zna sklepati, in po glem umovanju pride lahko večkrat do prave, čiste resnice. Pravi namreč: Če je to tako, potem mora biti ono tako. Na tak način tudi lahko razumemo, da so res angelji in da morajo biti. Glejte! V vrsti, katero smo preje našteli, so trije najimenitnejši členi: snov, človek, Bog. Tega nikdo ne taji, in se tudi vsa vprašanja, s katerimi se človek bavi, sučejo ali o snovi ali o človeku ali o Bogu. Med snovjo in Bogom je zvezni člen človek: snov vsa brez duha, Bog brez vse

*) Materijalisti so tisti ljudje, ki uče, da je vse, kar je, le snov. Snov imenuje se namreč z latinskim izrazom »materia« in od tod materijalisti.

snovi. človek sestavljen iz duha in snovi iz duše in telesa. Med golo, mrtvo snovjo pa je zopet več članov, ki polagoma prehajajo: rastlina, žival. Saj vemo, da se nahajajo popolnoma iste snovi v kaki rudnini, rastlini, živali in človeku. Če bi se toraj ozirali samo na snov, potem moramo pogosto reči, da je kamen isto kar je rastlina isto kar žival in isto kar človek. Zato pa je nekaj, kar loči te posamezne člene in to je ono, kar je v njih duhovnega. Kamen je mrtev, se ne more gibati, še manj čuti, misli, hoče; rastlina čuti, raste, a se prostovoljno ne giblje, ne hoče, ne misli; žival giblje se prostovoljno, čuti, ima tudi spomin in nagon, ki jo vodi; človek pa, krona vsega vidnega stvarstva, čuti, misli, hoče in tudi govori. Če je pa tako lepo stopnjevanje od mrtve snovi do človeka, mari bo od človeka k Bogu kar skok, kar praznina ne izpolnjena s kakim členom? Ne, marveč Bog je vse prav dobro uredil in nič nepopolnega ni izšlo iz njegovih rok. Dejali smo, človek je krona vsega vidnega stvarstva, stvarstvo pa je vidno ali nevidno. In ravno nevidno stvarstvo so angelji, to so najpopolnejša stvar, bitja, ki nimajo telesa in zato mnogo bistrejši razum. Izven človeka obstaja stvarjena nema, mrtva natora sama zase, ravno tako mora izven človeka tudi biti vstvarjena duhovna natora sama zase, drugače ta red ni popolen. Ako tako pametno in premišljeno prevdarjamo vso uravnavo stvarstva in Boga samega, moramo reči: zdravi razum zahteva, da bivajo angelji.

Tako pravi razum. A ta samo pokaže, da ni neumno in nespametno reči: angelji so. Imamo pa še drugi studenec, iz katerega zajemamo svoje spoznanje in to je razodetje Božje, zapisano v sv. pismu. To nam prav jasno in določno govori, da so angelji, saj govori o njih na različnih mestih. Angelji so se veselili in radostili, ko je Bog pred človekovim stvarjenjem polagal temelj zemlji (Job, 38, 4. 7.). Angelji se vesele nad spokorjenim grešnikom (Luk. 15, 10). Angelji se žaloste nad človekovimi hudobnimi dejanji in prinašajo kazen, kakor beremo v skrivnostnem razodanju (12, 7). Oni nosijo molitve pred obličje božje (1. Mojz. 48, 16), prinašajo pomoč, svete, tolažbo in moč (Hebr. 1, 14). „Svojim angeljem je Bog naročil, da te varujejo po vsih tvojih potih“, govori David v nekem psalmu. „Glej! Jaz pošiljam svojega angelja, ki naj hodi pred teboj, varuje na poti in pripelje v kraj, ki sem ti ga pripravil: spoštuj ga“ (2. Mojz. 23, 20). Angelji so stregli Gospodu po 40danskem postu i. t. d., preobilo je mest sv. pisma, ki nam spričujejo, da so angelji, a o b̄ jednom opisuje njih delo in nalogo.

Angelji so angelji varuhi. Koga pa varujejo? Nas, uboge zemljane, da ne zapademo sovražnim, temnim močem pekla, da pa tudi ne podležemo v raznih telesnih nevarnostih. Bog človeka ni prepustil silovitim in groznim natornim močem, ampak dal mu je angelje za varuhe, vsakemu svojega. Ali ste že videli morebiti kedaj podobo, na kateri je naslikano dete, ki se steguje po cvetlici, a grozen prepad zija pod njim, za detetom pa stoji angelj varuh in z razprostrtimi rokami čaka, da ga reši nevarnosti. Take podobe niso izmišljene, ampak za podlago imajo premnogo čudnih dogodkov, v katerih se jasno vidi pomoč angeljev.

Tako vidimo, da stoji tudi ta prelepa verska resnica o angeljih na dvojnem trdnem temelju: na Božjem razodetju in zdravem razumu. Ne poslušajmo tedaj onih, ki se tudi iz tega norčujejo, marveč skrbimo za to, da ne bomo svojih prevzestih varuhov odpodili od sebe z grešnim življenjem in z nevero. Škodili bi s tem le sebi.

Sv. Janez Evangelist.

(Spisal Salezij.)

IX.

Za cesarjem Domicijanom prišel je na rimski prestol Nerva, ki je bil zelo mil in tudi ni pustil kristijanov preganjati. Dovolil je Janezu, kakor tudi drugim preganjancem, da se je povrnil v Efez nazaj k svoji čredi. Pa komaj so imeli nekaj časa mir pred preganjanjem, so zopet nastopili med njimi razni krivoverci, ki so begali ljudstvo s krivimi nauki. Taki krivoverci so bili Ebijoniti, ki so dejali, da Jezus ni Bog, in pa Gnostiki, ki so učili prav za prav le to, kar Cerint, poleg tega pa so tajili, da bi bil Jezus Bog in da bi imel pravo človeško telo. Kdo drugi je zamogel v tej stiski pomagati, ko Janez! Zato ga dobri prijatelji naprosijo, naj spiše evangelij, kakor so to že pred njim storili Matej, Marka in Luka, in in naj se ozira posebno na te krivoverske zmote. Janez, takrat čez 90 let star, prime za pero in napiše v letu 96. četrti evangelij. Vsega se je še dobro spominjal, kar je doživel pri Gospodu in kar je slišal iz njegovih ust. Vse to je pa tako uredil in razvrstil v svojem evangeliju, da je jasno dokazal iz njegovega delovanja in govorjenja, da je Jezus Kristus, pravi Sin Božji. Na tak način je pokazal kristjanom, da krivoverci nimajo prav in jih je obvaroval njih zmot. V tem času spisal je tudi dvoje svojih prisrčnih pisem, o katerih smo že zgorej govorili.

Sosednjih dežela kristjani prosili so apostola Janeza, naj pride v njih kraje, koder je še dosti paganov in naj te spreobrne. Janez je res šel na pot, dasi že v visoki starosti in je povsod po potrebi postavil škofo in mašnike ter ustanovil cerkvene občine. Na jednom takem potovanju pokazal je Janez svoje ljubezni-polno srce, o čemer nam Klemen iz Aleksandrije to-le pripoveduje:

„Prišel je tudi v Smirno, malo azijsko mesto. Ko je brate (škofo in duhovnike) v dobrem potrdil z nauki in svēti, pogledal je slednjič škofa in preden j

postavil mladeniča, lepe rasti in krepkega, katerega je bil zapazil med ljudstvom, rekoč: „Tega ti izročam v varstvo, čuvaj ga skrbno; verniki in Kristus so priče“. Škof je mladeniča vsprejel in vse obljubil in Janez odpotuje v Efez. Škof vzel je tega mladeniča v svojo hišo, ga vzgojeval, čuval, podučeval in slednjič krstil. Potem pa je zmanjšal svojo skrb in čuječnost, kakor da bi ga bila sv. birma obvarovala lahko pred vsemi nevarnostmi. Ko je tako mladenič postal bolj prost, pridružil se mu je več malopridnih, razuzdanih, vsega slabega navajenih tovarišev. Najprej so ga zapeljevali s sijajnimi vesellicami, potem so ga vlekli s seboj, ko so šli krast in tudi drugih grehov so ga navadili. Kmalu je mladeniču to dopadlo, in ker je bil ognjene natore, preskočil je kakor krepak konj pravo mejo in vedno hujše drvil je v propad. Popolnoma je obupal nad božjo milostjo in ker je grozovite stvari počenjal, hotel je s svojimi tovariši jednako kazni pretrpeti. Združil jih je v roparsko četo, sam pa je bil njih vodja, jako divji in nasilen, veseleč se morije in pobojev.

„Opravila v škofiji zahtevala so zopet, da Janez pride iz Efeza in stvar uredi. Ko je bilo to dovršeno, reče Janez: „Daj mi tedaj, dragi škof, to nazaj, kar sem ti jaz in Kristus dal vpričo cerkve, katere načelnik si“. Ta je bil začetkoma ves osupnjen, misleč, da Janez zahteva od njega denarja, katerega pa ni niti dobil. Ko pa Janez pravi: „Mladeniča zahtevam in dušo mojega brata“, tedaj vzdihne škof in jame jokati rekoč: „Umr! je“. „Kaj, umr! Kako in kedar?“ „Umr! je Bogu“, glasi se odgovor, „kajti ušel je, zdaj je izvržek ljudij in sprijen, glavar roparjev je.“ Janez pretrga žalosten svoje vrhno oblačilo in se udari po čelu: „Pač lepega čuvaja sem dal duši svojega brata! Pripravi mi konja in vodnika!“ Naravnost iz cerkve se poda v gorovje, koder ga roparska straža vjame: „Saj sem zato prišel, peljite me k glavarju“, kliče Janez. Ko glavar spozna bližajočega se Janeza, osramočen zbeži. Janez pa pozabi na svojo starost in na vso moč teče za njim: „Zakaj bežiš, sin moj; pred očetom, pred starčkom, ki je brez orožja! Usmili se me, moj sin, ne boj se. Še imaš upanje, da boš živel. Jaz bom moral zate Kristusu odgovor dati. Ako je treba, rad zate smrt pretrpim, kakor jo je Gospod za nas. Zate hočem dati svoje življenje. Stoj, misli, da me je Kristus poslal!“ Mladenič, ko to sliši, obstoji s povešenimi očmi, vrže orožje od sebe, in se britko zjoka. Ko starček pristopi, ga objame in ihté prosi odpuščanja. Skesanega pelje potem v cerkev nazaj, ga spravi z Bogom in mladenič se je prav temeljito poboljšal.

Kako lepo je Janez posnemal božjega Pastirja, Jezusa Kristusa, ki je tudi pustil devetindevetdeset ovac ter je šel iskat izgubljeno.

Okoli Janeza zbirali so se učenci, katerim je natančneje pripovedoval dogodbe iz življenja Jezusovega, kakor jih je mogel popisati v svojem evangeliju. Ti učenci so potem ohranili ta njegov nauk in ga zapisali in tako nam se je marsikaj ohranilo kar bi se bilo sicer zgubilo. Tem učencem vlil je Janez v srca gorečo ljubezen do Jezusa in dva izmed njih sta pozneje res prelila kri za Gospoda, namreč sv. Polikarp in sv. Ignacij. V vseh vprašanjih, v katerih niso bili učenci in verniki na jasnem, hodili so vpraševati Janeza in to tudi iz daljnih krajev. Ker vedeli

so vsi, kako ga je Jezus ljubil, in zato so bili prepričani, da jih bo on najbolje podučil.

Silno star je bil že Janez in moči so ga zapuščale. In ko so ga učenci morali nositi v cerkev in ni mogel več govoriti, ponavljal je v jedno mer: „Otročiči, ljubite se med seboj“. Učenci in drugi verniki so bili že naveličani, vedno jedno poslušati in zato so dejali: „Učenik, zakaj nam vedno le to praviš?“ In odgovoril jim je: „To je Gospodova zapoved, in če ste to storili, je dosti.“ Odgovor, Janeza vreden.

Sedeval je večkrat pred hišo in se grel v solncu. V naročju pa je imel goloba ter ga gladil in božal. Pride pa lovec mimo in skoraj smešno se mu zdi, ko vidi, da se sveti mož igra s ptičem. Janez to opazi in pravi: „Kaj pa nosiš v roci?“ „Lok“, odgovori lovec. „Zakaj ga pa nimaš napetega? vpraša Janez dalje. „Zakaj? Če bi bila struna vedno napeta, bi ohlapnela“, odreže se lovec. „Vidiš, tako tudi jaz zdaj počivam, da se za delo okrepcam“, poduči apostol lovca.

Vsi apostoli so bili že šli po nebeško plačilo k svojemu Gospodu, le Janez je še živel na zemlji. Ali je imelo res biti tisto, kar so učenci in drugi apostoli o njem govorili, da ne bode umrl?

Bilo je jedenkrat po Gospodovem vstajenju ob Genezareškem jezeru. Jezus je bil Petra ravno postavil za vrhovnega poglavarja svoje cerkve, za papeža in mu tudi napovedal, kake smrti da bo umrl, potem pa mu je rekel: „Pojdi za menoj!“ Peter je šel za Gospodom, pa hitro se obrne in vidi Janeza ter vpraša Gospoda: „Kaj pa ta? Kaj njega čaka?“ Jezus mu pa reče: „Hočem, da tako ostane, dokler ne pridem. Sicer pa, kaj to tebi mar? Ti pojdi za menoj“. In od tedaj so učenci dejali, da Janez ne bo umrl mučeniške smrti.

Prišla je tudi za Janeza zadnja ura. Tiho in mirno je zaspal; zanj ločitev od sveta ni bila grenka, ker hotel je biti prej ko prej združen s svojim nebeškim Prijateljem. Tako se je spolnila njegova želja, katero je zapisal koncem skrivnega razodenja: „Pridi, Gospod Jezus“. Umr! je leta 101, skoro sto let star. Pokopali so ga v Efezu.

Janez se imenuje tudi bogoslovec, ker je svojega Gospoda Jezusa najbolje in najlepše umeval in ker je tako lepo in vzvišeno o njem pisal. Zato ima pa na podobi tudi orla poleg sebe. Kakor se orel med vsemi pticami najvišje dvigne proti solncu, tako se je Janez najvišje dvignil v spoznavanju in razumevanju božjih skrivnostij. —

Po njegovi smrti razširila se je med ljudmi pripovedka, da Janez ni umrl, ampak da spi in da bo še enkrat prišel pred sodnjim dnevom. Ljudje si kar misliti niso mogli, da je ta ljubeznjivi, krotki starček res umrl in zato ona pravljica.

* * *

Ljubi Slovenci! Glejte ogledalo pred sabo, v katerega se le večkrat in pazljivo pogledujte posebno vi, ki nosite ime tega velicega svetnika, pesnemajte ga, kolikor mogoče natanko. Vsak dobi za svoje potrebe primeren nauk. Najbolj pa posnemajmo njega sveto čistost in pa lepo ponižnost: te dve čednosti nas gotovo prav peljete po tem svetu v sveta nebesa. —

Pogrebni govor

po rajnkem Alojziju Matiji Zorn-u, knezonadškofu goriškem,

v prvostolnici cerkvi v Gorici 14. julija 1897 govoril o. Anton Pavissich. T. J. (Poslovenil č. kanonik Andrej Marušič).

„Dar Bogu je prežaljen duh.“

(Ps. 50, 19.)

(Dalje.)

III. Tudi Ti, Alojzij si bil žrtva, nedolžna žrtva, čista žrtva, žrtva po večem skrita, ker se je Tvoja daritev opravljala v svetišču Tvoje vesti, in so se le včasih, zlasti v poslednji mučni borbi, pokazavala tista znamenja, ki so žalila in sočutje vzbujala v vsih, kateri so jim bili priče. Bil si nedolžna žrtva pretanke Tvoje vesti. Kdorkoli Te je poznal kot priprostega otroka v rojstnem kraju ali s Tabo živel in se razgovarjal v šolah in semenišču za nevarnega časa nepremišljene mladosti; kdorkoli je imel prilžnost, spoznavati Te kot mladega duhovnika, zmožnega in nadpolnega, v prvem bogoslovskem Ate-neju v prestolnem mestu naše države, ko si s pohvalo prejel doktorski labor: čutil se je ganjenega ljubezni in spoštovanja ne le zavoljo lepote brezmadežnega Tvojega življenja, priprostosti in sramožljivosti, zmeraj odkritosrčnega, ponižnega, prijaznega, skoraj deviško-bojazljivega vedenja, zavoljo sladko-priljubnih šeg in običajev spoštljivih in neprisiljenih brez kakoršne koli afektacije; zavoljo globoke, resnične, samosebne pobožnosti, ki je prešinjala vse Tvoje življenje; temuč posebno radi čudovitega soglasja, v katero si znal spraviti omenjene lastnosti, ki so Te delale milega in ljubeznjivega, z natančnostjo vesti in strogostjo proti samemu sebi, iz česar se je razvidelo, kako si imel v vseh okoliščinah zasebnega in javnega življenja vest v svoji oblasti. To gospodstvo vesti imenuje Origen „popravljavni duh in gojitelj duše“. Dovolj je bilo, da je ktera stvar zadevala vest, pa si se Ti, krotko jagnje spreobrnil v leva, ki se ničesa ne boji in se vsemu vstavlja, da vesti ne izda. Večkrat se Ti je jasni obraz, ki je stanovitno izražal tisto milobo, iz ktere se je odsivala vsa velika dobrota Tvojega srca, pomračil ter bil zrcalo tajne groze, ki Te je spreletela in mučila Ti dušo, boječo se nevarnosti, da ne bi poslušal in se pokoril tistemu notranjemu sodniku, ki priča in veže, toži, očita in graja s tem, da znanje vseskozi na dotično dejstvo obrača; in ni ga dolžnika pred njim, da bi bil oproščen: „Se iudice nemo nocens absolvitur“ („Sodnik samega sebe-krivičnega ne odveže“). — To je bil glavni in znabiti edini vzrok Tvoje žalosti, grenki studenec trpljenja, tem hujšega, čim bolj si je skrival in tajil; bilo je pa tudi posebna milost premodrega Boga, ki podeluje trpljenju čast zasluge, ker, če kdo po nedolžnem in krivičnem kazni prenaša, vštrevajo se mu za večno življenje: „To je milost, če kdo zavoljo Boga žalost prestaja trpeč po krivici“ (I. Petr. 2, 19). Bil je v tukajšnjem osrednjem semenišču profesor dogmatike, kraljice bogoslovskih ved, ravnatelj semenišča z vele-težavno nalogo, v pravem duhovnem zmislu odgajati mladino štirih škofij, potem kanonik prvostolne cerkve, in kot takega ga je njegov prednik počastil z raznoternimi važnimi in težavnimi službami. V vseh teh častnih službah je bil Alojzij Zorn vesten mož, kteremu ni bilo mar za čast, združeno s

temi laskavimi in dobiček donasajočimi mesti, ker je dobro preudarjal nje veljavo; torej je že v začetku zatiral in zaduševal častnih služb prijetnosti, ker se je bal njih zapeljivosti; dohodke je obilno trosil med uboge, ker jih je le toliko cenil, kolikor so vredni z ozirom na nje, ki so jih bili potrebni; za-se ni obdržal družega, ko butaro odgovornosti in pa dolžnost žrtvovati se, da je storil vse popolnoma. Komur je bil učitelj, predstojnik, tovariš, in kdor je samo priliko imel, z njim v tistem času imeti opraviti, ve, kako moje besede nič ne pretirajo, in da bi moral jaz, če bi danes čas ne bil tako kratek, še mnogo dodati, ko bi hotel sijajno z dejstvi opisati vzvišenost duha prečastitega rajnika, po kateri je bil žrtva svoje vesti.

IV. Nek škof, moj prijatelj, je imel navado reči, da dva najlepša dneva škofovskega življenja sta prvi in zadnji, namreč dan izvolitve in dan smrti. Na našega ljubega Pastirja se da obrniti pač drugi del navedenega reka, ko bi pa hoteli tudi prvi del nanj obrniti, storili bi veliko krivico njegovemu spominu in bi lagali. Ali ga ne vidite zdaj žalostnega, molččega in zamišljenega, odkar mu je došlo usodno poročilo, da je škof; zdaj trepetajočega, prestrašenega in milo jokajočega, kakor da bi ga bila zadela nepopravna nesreča; zdaj spet odkritosrčnega, ko je zaupnim prijateljem razodeval notranjo žalost in srčno bolečino, ki ga je trla. Kako podvreči se težavnim dolžnostim škofovske službe s tako tenko, s samimsabo pa ostro vestjo!? Če sv. Krizostom že duhovstvo celó za angeljska pleča strašno breme imenuje — „onus angelicis humeris formidabile“ — kaj porečemo še le o tistem dostojanstvu, ktero ne le da je dopolnitev mašništva, podeljuje tudi čast in veljavo očeta očetov, pastirja pastirjev, duhovnika duhovnikov? Huda je bila notranja borba uboge naše žrtve, in to truplo tukaj pred nami, ko bi bilo živo in moglo govoriti, pripovedovalo bi lahko o tej borbi, borbi enega samega borilca, ki se je razdelil na dva, da si je muke podvojil in pomnožil; tista vest namreč, ki se je bala mitre, kakor sovražnika, dejala si jo je potem na glavo iz dolžnosti pokorščine. Bil je torej škof poreško-puljski, pa samo sedem mesecev; bil je knezonadškof in prvostolnik v Gorici štirinajst let, t. j. od l. 1883. do smrti. Žrtva svoje vesti je bil kot škof in kot nadškof; sprejel je to in uno dostojanstvo le tedaj, ko ga je božja volja, razodeta mu po namestniku Kristusovem in večkrat zatrjena proti vsem razlogom, ki jih je on v svoji ponižnosti navajal, da bi se ga iznebil, — postavila na razpotje: ali zasesti škofijski sedež, ali vpreti se naredbam previdnosti Božje. Bil je žrtva svoje vesti in pristopil k altarju kakor daritev za daritev; mitra na glavi mu je bila trnjeva krona; obesil si je dragoceni križ, kateri je pa njemu bil le — križ. (Dalje sledi.)

Ozir po slovenski domovini.

Sv. Višarije.

„V višavah kraljuješ
Kraljica sveta!“
J. Marešič.

(Dalje ne konec.)

XII. Dohodi (pota) na Sv. Višarije.

Neki stari šaljivi pregovor pravi: „Mnogo potov pelje v Rim!“ Tudi na sv. Višarije vodi romarje več

potov. A ker je gora visoka in strma, je na vseh znoja in truda dovolj, predno se dospe na zaželeni kraj. Od izhodne strani, t. j. iz Kranjskega, Koroškega in sosednjih dežel pripelje sedanje čase romarje z prav redkimi izjemami do Trbiža hlapon. Od kolodvora do Zgor. Trbiža pelje gladka in ravna državna cesta, ki se je med tem krajem in Podklošтром zgradila šele pred kakimi 40 leti. Poprej je šla ta cesta čez zelo visoki in strmi klanec preko Kokove. Za prijatelje divje-romantične lepote in zgodovine je pot od kolodvora do Trbiža posebne znamenitosti. Sicer ne spada to v okvir mojega spisa, vendar naj nekaj malega o tem omenim. (Saj so med cenj. bralci „Zg. Danice“ gotovo tudi taki, ki radi kam gredo po svetu, in toraj od posameznih krajev radi kaj posebnega zvedo.) Gorovje proti levi strani nam kaže med drugim strmo kviško se popenjajoči skalnati Kraljevi vrh (Königsberg). Visok je nad 6000 čevljev, nad morsko planoto. Zgodovina nam o tej gori pripoveduje da si je raz njenega vrha ogledoval kralj Albo bližne furlanske ravnine, ter ondi sklenil, peljati svoje bojne trume, zvane „dolgobradci“ (Longobarden) iz Panonskih pokrajin v divne Italijanske planjave. Kraljevemu vrhu nasproti k levi, štrlijo zobati vrhovi cele rajde skalnatih velikanov, med katerimi se zlasti odlikuje „Petvrh“ („Fünfspitz“). Skozi to skalnato sotesko vije se državna cesta skozi Rajbelsko dolino in čez sloveči Predel v Soško dolino in na Gorico. Vštric glavne ceste, ki nas vodi proti Zgor. Trbiču, se vije le malo pod njo železnična proga proti Pontabliju na Laško. Tudi Sp. Trbiž se razprostira v dolini k levi pod nami. (Pred leti sem enkrat potoval tam skozi, in kazala se mi je ondi hiša, v kateri je imel l. 1797. — tedaj ravno pred 100 leti — francoski cesar Napoleon I. svoj glavni stan. Takrat je menda prvkrat prihrul s svojimi bojnimi trumami v osrčje Avstrije. Omenjeno hišo je spoznati ob h. št. 97.) Lepa in gladka cesta nas kmalu pripelje v Zgor. Trbiž. Prva hiša tega kraja je na levo ob cesti stoječa impozantna stavba, in to je trbiška ljudska šola. Kakor je znano, se naše čase za tako lepe stavbe štejejo znamenite svote. Zidanje trbiške šole je stalo 17000 goldinarjev, in če so vspehi v njej pri poduku tako veliki, kakor je lepa zunanost te zgradbe, morajo sijajni biti. —

Nekoliko od šole stoji farna cerkev, posvečena ss. apostoloma Petru in Pavlu. Obdana je enako trdnjavi z visokim zidom, v katerim so vravnane puškarice, skozi katere se kakor pri trdnjavah s puškami streljati zamore. Tudi dva starodavna tabora (okrogla stolpa), kakor so bili postavljeni pri mnogih cerkvah ob času turških navalov v naše dežele, stojita še ob cerkvi. Slišal sem, da bi bili prijatelji takozvani „novotarji“ ta stolpa že radi razrušili in odpravili, a „starinarji“ se baje temu upirajo. Cerkev sama se kaže obiskovalcem kot lepa gotiška stavba. Zidati so jo pričeli l. 1445. Včasih je ni bilo lahko ogledati, ker je bila čez dan navadno zaprta; zadnja leta se je to zboljšalo, in marsikateri romar gre mimogrede v njo počastit presv. Rešnjje Telo. Od cerkve pelje krasna glavna cesta, opasana od lepih poslopij, naravnost proti zapadu, in to je novi Zgor. Trbiž. Ako si kdo želi ogledati stari del trga, naj se pspne po cesti, ki se onkraj cerkve obrne na desno nekoliko vkreber. In hiša, ki je tam gori ravno na voglu ulice na levo, — po domače ji pravijo „pri svečarju“,

ali pa „pri lectarju“ (h. št. 35). — je ona, v kateri je imel nekdanji nadvojvoda Karol svoj glavni stan, in bil skoraj vjet od sovražnih Francozov. *)

Predno zapustimo Trbiž, omenjamo naj še, da se njegov pričetek po nekem starem izročilu pripisuje cesarju Frideriku Rudečebradcu iz rodbine Hohenstaufenov. Prvi naselniki tu so bili Italijani, in da bi se razločeval od velikega Trbiža (Trevizo na Benečanskem), imenovali so ga nekdanji Nemci mali Trbiž. Lega trga je slikovita ob enem pa tudi v bojnem (strategičnem) oziru zelo znamenita, ker je takorekoč osredok ali ključ štirih dolin: Kanalske, ki se stega na zapadno stran proti Pontabliju. — Rajbelske, ki drži proti jugu mimo imenovanega kraja in čez Predel, — Kokovske, ki vodi na severo-izhodno stran proti Podkloštru, — in Savske, ki posega preko Belepeči proti vzhodu na Kranjsko. O zgodovini Trbiža se zamore reči, da se je je mnogo pisalo s krvavimi črkami. Za njegovo posest sta se bojevala koroški vojvoda Bernhart in bamberski škof Eckbert (časa ne navaja moj vir); krvoločni Turki so požigali in morili po Trbižu večkrat; — koliko pa je trpel pred Francozi v letih 1797., 1809. in tudi 1813. Le tek časa je zamogel tako boleče rane polagoma zaceliti!

Onkraj Trbiža se pospenja cesta precej dolgo v zmeren klanec, potem se pa na levo odsahnuje svet v plitvo dolino. O vsej tej okolici do Žabnic se sme reči, da je s krvjo napojena. Že v letih 1368 in 1435 so se tu vršili krvavi boji med Nemci in Italijani; toda obakrat so bili Italijani tukaj močno tepeni, toraj okolico še zdaj imenujejo „campo rosso“ (menda krvavo polje.) Tukaj je bil tudi 25. marcija 1797. krvavi boj med Francozi in Avstrijci; enako je ta okolica tudi v letih 1809. in 1813. hudo občutila šibo krvave vojske. Pa tudi kdor pozna razmere poznejših let med Avstrijo in upornimi Lahi, lahko si misli, stopaje po cesti, po kateri korakamo zdaj mirni. Mariji vdani romarji: koliko krepkih in zalih naših fantov-junakov je korakalo nekdanj ravno po tem potu, katerih koščice in prah počivajo zdaj po pokopališčih in bojnih poljih italijanskih. (Dalje sledi)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Celja. (Cerkveno petje.) Pri novi sv. maši dne 8. avgusta se je v farni cerkvi popevala z godali, neka prav lepo v cerkvenem duhu zložena latinska maša, katero je izvajalo kakih 8 mešanih glasov, ne strogo v taktu, temveč pevci so pazili bolj na povdarjene besede, kakor na časo-mer, katerega potrebuje plesalec v plesni dvorani, ne pa pevec, ki hoče

*) Da zgodovini ne bom delal krivice, naj tu popravljam letnico onega žalostnega dogodka. To namreč ni bilo l. 1809. (kakor sem zapisal v 31. listu na str. 245.), ampak še l. 1797., in sicer dne 25. marcija. Tisti dan so se namreč naši cesarski in Francozi hudo bojevali med Žabnico in Trbižem, in so bili naši, žal! od presile premagani. Mnogo o tem je napisal. (kakor mi je l. 1879. sporočil moj blagi prijatelj + preč. gosp. dekan L. Ferčnik, pa sem bil pismo založil, + č. g. Ignacij Hartvig, ki je bil od l. 1806.—1810. kaplan v Žabnicah, in kjer se ti spisi brž ko ne še shranjujejo. Zelo bi bilo želeli, da bi se ti spisi še enkrat natančno pregledali, in bi se po njih lahko še kaj več našemu narodu zapisalo o tistih žalostnih časih in dogodkih. (L. 1842. je bil preč. g. Ign. Hartvig dekan v Žabnici.)

cerkveno glasbo pravilno popevati. Tudi koralne točke so kaki trije koralisti zelo vbrano predavali, in konec sv. maše je mogočno zadonel Haller-jev za moški zbor zloženi „Tu es Petrus“; pri darovanju okoli altarja so se slišale tudi lepe slovenske pesmi. Res reči moram, da sme zgoraj imenovani cerkveni zbor nastopiti tudi v večjih mestih, kakor je Celje. Toraj čast in hvala ondotnim cerkvenim pevcem in njihovemu pevovodju g. K. Bervarju, ki se res mnogo trudi za izvrševanje pravega cerkvenega petja.

N. K.

Iz Amerike. „Amer. Slovenec“ prinesel je veselo in za nas častno novico, da je bil dne 28. julija imenovan škofom St. Cloudske škofije naš rojak in domačin, kranjski Slovenec. mil. č. g. Jakob Trobec. Zopet je eden sin našega naroda došel do te visoke cerkvene časti. Novoimenovani škof pisal je preč. g. Ignaciju Podobniku, župniku na Preserju za god prav pristrčno pismo in ga je ob enem obvestil tudi o svojem povišanju. Preč. g. župnik nam je drage volje prepustil pismo v poljudno porabo za kar mu bodi izrečena presrčna zahvala. Pismo se glasi:

St. Paul, Minnesota, Sev. Amerika 31. jul. 1897.

Prečastiti gospod župnik!

Danes je praznik sv. Ignacija ter Vaš god. Akoravno pri nas velikokrat na Vas mislimo in se o Vas pogovarjamo, Vam vendar tako redko pišemo. Danes Vam vsi skupaj srečo voščimo (namreč: jaz, moji sestri Micka in Marijana, sin mojega brata Janez Trobec, ki bo letos že bogoslovje pričel, sin moje sestre Jerice — Janez Seliškar, ki je že subdijakon in bo morebiti že okoli božiča ali pa spomladi posvečen in bratranka Roza Marija, 8 let stara, ki je sicer vedno pri nunah ter je že jako izobražena.) Vsi, ki sem jih naštel, Vam voščijo še mnogo prijetnih let v milosti božji, da si boste še več biserov nabrali za večno krono tam v nebesih, kjer upamo vsi enkrat skupaj priti.

Ko to pišem, leži na mizi pred očmi veliko pismo, ki ima naslov: Leo P. P. XIII. Dilecto Filio Jacobo Trobec, Presbytero Dioecesis St. Pauli etc. *) Zadelo me je, kar nisem nikoli pričakoval, kar sem se pa vedno bal: ravno sem dobil dekret iz Rima, da sem jaz (nevreden) izvoljen za škofa velike škofije St. Klavd v Minnesoti, v Severni Ameriki. Nisem kaj tacega pričakoval, nisem tega želel, temveč se zelo bal, vendar me je zadelo. Ker upam, da je to božja volja, naj se zgodi, mi bo že tudi ljubi Bog pomagal, da bom mogel težko butaro nositi. Pač si niste domišljevali, da se bo kaj tacega zgodilo, ko ste nas čez hribe v Loko k izpraševanju peljali leta 1852. Ako v amerikanskih misijonih kaj dobrega storim z božjo pomočjo, imate tudi Vi zasluženje, ker Vi ste vzrok, da sem v šolo šel ter duhoven postal. Pred 17 leti na ta dan smo se pri Vas razveseljevali, ko smo Vaš god obhajali, pač rad bi bil tudi danes tam. Upanje imam, da Vas bom še videl na tem svetu, ako je božja volja, ker bom moral v treh letih v Rim iti (ad limina) sv. očetu se poklonit. Srčno Vas vsi skupaj pozdravimo in kličemo: ad multos annos. Molite za nas, posebno za me, ker zdaj molitve jako potrebujem. — Vaš hvaležni:

Jakob Trobec.

*) Leo papež XIII. ljubljenu sinu Jakobu Trobec, mašniku škofije St. Paul i. t. d.

„Tukaj bo žalost, ker me imajo farani kaj radi in posebno, ker moram v sredi velikanskega dela proč iti. Začeli smo namreč veliko cerkev zidati.“

Kakor se čuje, posvečen bo novi škof meseca septembra. Obračamo se s tem do dragih čitateljev „Danice“, naj bi kdo, ki novega škofa dobro pozna, morebiti kak sorojak ali sošolec, natančneje opisal njegovo življenje. „Danica“ bo z velikim veseljem in rada kaj tacega priobčila.

Razgled po svetu.

Avstrijsko. Povodenj je napravila prav veliko škodo na Salcburškem, Gornje in Spodnje Avstrijskem, Štajerskem, Češkem, Moravskem in v Šleziji. Veliko nesreč se je vsled tega dogodilo. Mnogo hiš je porušenih; ubogo ljudstvo je na mnogih krajih prišlo ob vse polje. Tudi nekaj ljudij je našlo smrt v valovih. Po raznih krajih začeli so nabirati darove za preplavljenca. Sam presvitli cesar je dal v ta namen prvi veliko vsoto.

Na Solnograškem se je vršil shod krščanskih delavcev in obrtnikov, ki je bil jako dobro obiskan. Vdeležilo se ga je med drugim tudi več državnih poslancev. Tudi Kranjska je poslala svoje zastopnike; zlasti je govor drž. poslanca in profesorja dr. Kreka žel burno pohvalo.

Ogerako. Protestantski duhovniki so še-le sedaj izprevideli, kako pogubonosni so cerkvenopolitični zakoni, za katere so se prej tako zelo ogrevali. Vložili so prošnjo na ministra, v katerej izražajo željo, da naj jih podržavijo in dajejo letno plačo 1000 gld. in državno pokojnino.

Na Hrvatsko in v Slavonijo bodo poklicani jezuitje ter se jim izroči več učnih zavodov; najprvo se bodo nastanili v Zagrebu in Djakovaru. Seveda bode to vlado, a odvrniti jih ne more.

Nemško. Nemški cesar se je mudil prejšnji teden na Ruskem, kjer je obiskal ruskega carja. Vsprejem je bil sicer jako prijazen, toda one pristrčnosti ni našel, katero vživa francoske republike predsednik Faure, ki je te dni prišel v Petrograd.

Bavarski minister za uk in bogočastje je poslal bavarskim škofom pisanje, v katerem jim polaga na srce, da naj ne bodo prestrogi pri krstih, ako prestopi kak protestant v katoliško cerkev. Gotovo ne bodo pustili škofje v miru tako ministrov vmešavanje v notranje cerkvene stvari, ki pripadajo le duhovnikom in ne posvetnjakom. Speyerski škof je bil prvi, ki je odločno protestoval proti ministrov izjavi. Drugi mu hočejo slediti.

Belgijski. Senator Keeyeus je stavil predlog, da naj duhovniki vseh verstev dobivajo za naprej jednako plačo. Sedanji tarifi so še izza liberalnih časov, ko se je na duhovnike najmanj oziralo. Katoliški duhovniki dobivajo približno 840 gld. na leto, med tem ko židovski rabinici vlečejo 1870 gld. in protestantski duhovniki 2650 gld.

Rim. Sv. oče je poklical grško-katoliškega atenskega nadškofa msgr. de Angelis k sebi, da mu poroča o stanju Grške.

Francoski delavci so prišli v velikem številu v Rim poklonit se sv. očetu, ki je bil silno ginjen in razveseljen. Napravljeni so bili v narodnih nošah. — 27. in 28. pret. m. je imela kongregacija obredov svoje seje. Prišteta bode blaženim Frančiška Chapius,

Maria Magdalena, ustanoviteljica reda krščanskih šolskih sester; Filipina Duchesne in Mihael Garicoit. V to svrhu se je sestavila komisija.

Sv. oče je dal 10.000 lir za najlepšo podobo sv. Družine, ki se bo razstavila v razstavi za krščansko umetnost v Turinu. S tem upa češčenje do svete družine povečati.

Španjsko. Umor španjskega ministerskega predsednika Canovas-a je vzbudil po vsem svetu splošno ogorčenje. Prijeti hudodelec je dejanje obstal in rekel, da je to šele začetek raznih roparskih dejanj, ki bodo v kratkem sledila. Vse vlade so izrekle sožalje ministrom vdovi. Kraljica jo je imenovala vojvodinjo Canovas z letno pokojnino 30.000 gld. V Barceloni se je zopet vkrcalo nekaj apostolskih mož, ki so odpotovali na Filipinske otoke. Bilo je 9 očetov jezuitov, ki so šli oznanovat sv. vero. Vasi, ki so bile zapuščene vsled nesrečne vstaje, začele so se zopet polniti ob prihodu redovnikov. Žene in moške hitijo trumoma iz hribov ter se zopet naseljujejo v domačih krajih. Iz tega se uvidi, da imajo Indijanci še veliko zaupanje v prinašalce sv. katoliške vere.

Franosko. (Sv. misijon v Parizu). Nedavno se je obhajal v cerkvi presv. Jezusovega Srca na Montmatru sv. misijon. Trajal je 8 dni. Kakor velja sploh za vsak misijon, da se oznanjuje evangelij ubogim, velja to posebno za ta misijon. Škof sam oznanjuje Kristusa in njegov nauk najbolj zapuščenim sirotam pariškega mesta. Velika kriptna veličastne bazilike je natlačeno polna. Oglej si poslušalce! Njihovi pogledi so nevedni in na pol divji, oči žalostne in medle, lica so jim upadla od gladi in bede, čelo jim zakrivajo dolgi, razmršeni lasje. In pred to občinstvo stopi z mladeniškim navdušenjem škof Turinaz, da oznanjuje nauk Kristusov. Nekaj časa zre s prižnice to, več kot 2000 ljudi broječo množico, milega pogleda opazuje ta izmeček človeštva, to prevrtano ladijo na razburkanem morju — Parizu. „Smili se mi množica“, zamogel je reči škof, ko je gledal pred seboj te uboge, zapuščene sirote

Na to jame govoriti. Temu izmečku človeštva obeta največjo slavo, največjo srečo. In kako hrepeni po sreči tudi revež! Škof govori o potrebi sv. vere. Velik je bil vpliv škofovega govora na to ubogo, navadno ljudstvo, ki že dolgo ni videlo cerkve, ki ni poslušalo besede božje in ki ni dosedaj nikdar mislilo niti na vero, niti na potrebo vere. — Drugi dan je prišlo toliko ljudi, da niso mogli vsi v kripto, ki ima prostora za več kot 2000 ljudi, zato se je moral odslej obhajati v baziliki. Ta dan razpravlja vprašanje: Ali je treba po veri tudi živeti? In pri tem vpraša svoje poslušalce, katere zadene vsaka beseda kot strela z neba: „In zakaj ne živite po veri?“ V sredo govori škof-misijonar o spovedi in njeni koristi ter naznani, da se prihodnji dan zjutraj začne sv. spoved in da bo on sam spovedoval. Bog ve, koliko teh ubogih revežev že dolgo ni bilo pri spovedi. Da se jim olajša izpraševanje vesti, bilo je v četrtek skupno izpraševanje vesti, ki je je vodil škofov kaplan. Ta dan, kakor prihodnje dni je bila samo po jedna pridiga. V četrtek je govoril škof o zgubljenim in zapravljenim sinu. Govoril je z velikim navdušenjem. Marsikatero oko, ki prej ni poznalo solz, postalo je solzno, ko je škof kazal tem zgubljenim, zapravljenim sinovom, živečim v tujini, njihovo pravo domovino, njihovo nedolžno in veselo mladost, njihovo

ločitev od domovine in njihov prihod v tujino — v Pariz, v življenje greha in razuzdanosti, ko jim je omenjal revščine, zapuščenosti in vzdihovanje po skorjici suhega kruha. Prihodnji dan pa je slikal svojim poslušalcem vrnitev razuzdanega sina. Cel dan je sam spovedoval in spravljaj uboge grešnike z Bogom. V saboto pa je bilo skupno sv. obhajilo. Dvanajst teh ubogih zgubljenih revežev je prejelo ta dan prvo sv. obhajilo in na to sv. birmo — tem je bil ta dan gotovo najlepši dan njihovega življenja.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameniza mesec veliki traven (avgust) 1897.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Apostoljstvo vzgleda.

b) Posebni nameni:

28.) **Sv. Avguštin.** Ponizanje napčne vede. Povrat izgubljenih sinov k Očetovemu Srcu Jezusovemu. Skrbi oziroma učenja.

29.) **Angelji varuhi.** Še vedno nerešeno šolsko vprašanje. Slabo vzgojeni, zelo zanemarjeni mladeniči in deklice. Železničarji.

30.) **Roza Limanska.** Amerikanski misijoni. Povratek ženstva h krščanski priprostosti. Pridobitev dobrih poslov.

31.) **Sv. Rajmund.** Potrebni ljudski misijoni. Vse doposlane pa ne še uslišane prošnje. Udje molitvenega apostoljstva in bratovščine Srca Jezusovega, ki so umrli v avgustu in ki bodo v septembru umrli.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, presestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Sestra priporoča svojo sestro v molitev za spreobrnjenje.

Zahvala:

Prisrčno hvalo izrekam sv. Antonu Padovanskemu za moji sestri podeljeno zdravje in pristavljam, da me je ta svetnik že večkrat uslišal. Večna mu čast in hvala! I. G.

Listek za raznoterosti.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Prezentovani so č. gospodje: za faro Lozice ondotni administrator Rudolf Gregorič, za Planino pri Vipavi Anton Antončič, ekspozit na Razdrtem, za Studeno Štefan Rihar, kapelan v Kranju, za Črni Vrh nad Polhovim Gradcem ondotni administrator Janez Čebašek.

Osebnost. Č. g. Francu Porenta, župniku v Sori je podeljena župnija Križe pri Trziču.

Instalacija. V nedeljo po veliki sv. maši je bil v stolni cerkvi kanonično vmeščen po prevzv. gosp. knezoškofu novoimenovani kanonik čast. gosp. Jos. Erker.

V duhovsko semenišče ljubljansko so naslednji gimnazijski abiturijenti vsprejeti: Cuderman Josip iz Trstenika, Gaberšek France iz Homca, Juvan Iv. iz Šmartna, Erjavec Janez iz Preske, Janc Janez iz Tržiča, Kalan Jakob iz Dobrave, Kogovšek Miha iz Dravelj, Lombar Anton iz Trstenika, Lomšek Iv. iz Cerkelj. Mencej Josip z Iga, Merkun Anton z Iga, Miklavčič Janez iz Škofje Loke, Okorn Matija iz Št. Jurija, Pavlin Andrej iz Cerkelj. Razboršek Jakob iz Čemšenika, Šparovic France iz Dupelj, Vidmar Franc iz Ajdovca, Volc Alojzij iz Kranjske Gore, Zaplotnik Ignacij iz Gorič.

† **Umrli** je dne 23. avgusta zjutraj nagle smrti č. g. Frančišek Tavčar, ekspozit pri sv. Joštu nad Kranjem. Mnogoštevilnim obiskovalcem tega kraja dobro znani pokojnik je bil rojen dne 29. januarja 1832 v Poljanah, ter bil dne 22. julija 1856 v mašnika posvečen. Pogreb je bil v sredo, dne 25. t. m. ob deveti uri dopoldne. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

Kranjski veteranci so imeli v proslavo cesarjevega rojstnega dne v nedeljo ob 1/2 9. uri v župni cerkvi sv. Jakoba sv. mašo, katero je daroval preč. g. kanonik And. Zamejic.

Imenovanje. Vojaški župnik v Inomostu, gosp. Fr. Pollak, je imenovan častnim kanonikom pri stolnem kapitelju lavantinske škofije.

V Trstu so se vršile duhovne vaje za svečenstvo I. oddelka v malem semenišču od 16. avgusta zvečer do 21. avg. v jutro. Vodil jih je učeni jezuit P. Römer, profesor na rimski univerzi izvrstno — se nadeja za najboljšim vspehom. Bilo nas je 65. Hvala mu, in zahvala za vse dobro gorečemu milg. škofu Sterku.

Italijanski duhovniki tržaške škofije nameravajo ustanoviti v Kopru čisto laški konvikt za dečke gimnazijalce. Vže so nekaj denarja nabrali. Pa, kdor ni slep, vidi kaj se namerava. Nadejamo se, da bode milg. škof rekel: Imamo v Trstu izvrsten konvikt, v kojem se vežbajo mladeniči v nemškem, laškem in slovensko-hrvatskem jeziku — t. j. v vsih v Primorju potrebnih jezikih. Ne potrebujemo drugega konvikta!

Premembe v štajerski kapucinski provinciji. Provincijalom štajerske provincije kapucinskega reda je bil izvoljen č. o. Friderik Inglič, definitor pa so bili izvoljeni: č. oo. Albert Müselberger, Gregor Jenič, Edvard Bervar in Konstantin Škodnik. Č. o. Metod Mišič, do sedaj v Gorici, je imenovan vikarjem v Celju, O. Oswald Semé je premeščen iz Gorice v Knittelfeld, o. Mavricij Kukovic iz Gorice v Celovec, o. Maver Rozman iz Gorice v Celovec. O. Gregor Jenič je imenovan gvardijanom v Celju. O. Odilo Rifelj pride iz Celja za gvardijana v Gorico, o. Žiga Wagner pa iz Lipnice za gvardijana v Krško. O. Gabrijel Bajec je izvoljen vikarjem v Lipnici. V sv. Križ pride za gvardijana o. Alfonz Waksel iz Krškega. Premeščen je o. Celestin Lojk iz Celovca v Škofjo Loko, o. Henrik Putrich iz Celovca v Gorico. O. Alojzij Slabanja pride kot vikar v Hartberg, o. Herman Langeršek iz Škofje Loke v Irdnig, o. Angel Sakler kot vikar v Labudnico. O. Epifanij Bachmayer pride v Hartberg, o. Karol Kemperle iz Irdninga v Gorico, o. Erhard Pečar pa iz Celovca v Celje.

Frančiškanski samostan na Brezjah. V nedeljo 29. t. m. bode slovesno vlaganje temeljnega kamena za ondotni frančiškanski samostan. Slovesnost se prične po dohodu jutranjega ljubljanskega vlaka okoli 1/2 10. ure. Ob 10. uri slovesno duhovno opravilo. — Z zidavo samostana se je pričelo že pred 3 tedni; težko da bode vsa zgradba bodočo jesen pod streho.

Triglavski Mariji.

Bučali so gromovi silni,
Odmevali v skalovja stran,
In bliski treskali pretilni
V gorovja so sneženo plan.
Ni plašil se Triglav viharja,
Nadzemski ni ga stresal boj.
Saj v rokah Stvarnika-vladarja
Mu varno-trden je obstoj.

Popotnik stopa na višine,
Ki Triglav dviga jih v nebo,
Nebeške ljube domovine
Še bolj spominja se tako.
Čim više gori, tim se čuti
Nebesom bliže mu srce,
Nevarnosti izdan je ljuti,
A Bog je tudi vrh gore.

In zdaj še Ti, Devica sveta,
Imaš v gorah svoj tibi hram,
Postavila Ti mōž ga četa
Pobožnih je med skale tam.
Svoj prestol Triglav Ti oddaje,
Izroča v varstvo Ti naš svet,
Od tod boš varovala kraje,
Ki naši so od davnih let.

Slovenija daruje Tebi
Odslej naj svoj planinski kras,
Rod njen zaupno pa v potrebi
Zateka se pred Tvoj obraz.
Ti boš ga čula, Mati mila,
Saj Tebi zvest je in udan,
Iz dni njegovih odvrnila,
Premnog trenotek boš teman.

V gorah krog Tebe bodo hruli
Viharji zdaj od vseh strani,
Svetišče Tvoje to zasuli
Sneženi plazi zimske dni.
Ne bo pa Tvoja moč zatrta,
V ravni bo segala z višin,
Še roka Tvoja bo odprta
Njim, ki sinovi so planin.

J. P. Belostenski.

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Neimenovana »za kruhe sv. Antona« 1 krono. — Gospa Zormanova za zahvalo 1 gld. — V zahvalo za zdravje M. B., sv. Jožefu in sv. Antonu 1 krono. —

Za solo in kapelo solskih sester v Tomaju: Fr. Žerjal, kmetovalec 5 gld. — Č. g. Zakotnik, župnik 2 gld. — Čast. g. M. Černe, kanonik 100 gld. — Milg. Sterk, škof 11 gld. 50 kr. — Milg. Simon Aichner, škof 5 gld. — Srčna hvala.

Za sv. Detinstvo: Častiti gospod M. Preželj župnik v Mavčičah 10 gld.